

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “โรคเหี่ยวกล้วย หรือโรคตายพราย หรือโรคปานามา”

วันที่ 9 มิถุนายน 2564

เดือนเกษตรกรชาวสวนกล้วยทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะแหล่งปลูกกล้วยหอมที่สำคัญ ฝักระวังโรคเหี่ยวสายพันธุ์ TR4 ในกล้วยหอม ซึ่งเป็นโรคพืชกักกัน เนื่องจากปัจจุบันมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยโดยเฉพาะกล้วยหอมเขียวหรือกล้วยหอมคาเวนดิชซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคเหี่ยวควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบกล้วยมีอาการใบเหลืองจากใบล่างขึ้นไป ต่อมาใบและกึ่งเริ่มเหี่ยวและร่วง ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อตรวจสอบวินิจฉัยการระบาดและแจ้งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป และขอให้เกษตรกรห้ามนำพันธุ์กล้วยที่มาจากประเทศที่พบการระบาดเข้ามา ปลูกในประเทศไทยโดยเด็ดขาด

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Fusarium oxysporum* f. sp. *cubense* Tropical race four (TR4)

ลักษณะอาการ

โรคนี้เกิดจากระบบท่อลำเลียงของพืชถูกทำลาย โดยเชื้อเข้าสู่รากและแพร่กระจายสู่ระบบท่อน้ำพืช เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการเนื่อเยื่อตายเป็นสีน้ำตาลในท่อลำเลียงของลำต้นเทียมกล้วย และลุกลามขึ้นสู่ก้านใบ อาการภายนอกทำให้โคนใบแก่ด้านนอกมีสีซีด เหลือง และผืนใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลโดยเริ่มจากขอบใบเข้าสู่กลางใบ และใบหักพับภายใน 1 - 2 สัปดาห์ ทำให้เห็นอาการใบเหลืองจากใบล่างขึ้นไป ต่อมาใบและกึ่งเริ่มเหี่ยวและร่วง เชลล์ตามขอบใบตายและทำให้ต้นตายในที่สุด บางครั้งอาจพบอาการผลอาจเน่าและร่วงรากอาจจะเจริญออกทางด้านข้าง และเน่าภายหลัง

การแพร่ระบาด

การแพร่กระจายของเชื้อเกิดจากการนำเอาเหง้าหรือส่วนขยายพันธุ์ที่ติดเชื้อไปปลูก นอกจากนั้น เชื้อยังติดไปกับดิน เศษซากพืช หรือน้ำที่ท่วมขังแปลง ปัจจัยที่เหมาะสมต่อการเกิดโรคคือ พันธุ์พืชที่อ่อนแอ ความชื้นในดินสูง การระบายน้ำในดินต่ำ

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
2. หากต้องการปลูกกล้วยในพื้นที่ใหม่ ควรเลือกแปลงปลูกที่ไม่เคยพบโรคนี้มาก่อน
3. ปรับสภาพดินไม่ให้เป็นกรดจัด โดยใส่ปูนขาว หรือโดโลไมท์
4. รองกันหลุมปลูกด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสดผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ ใช้เชื้อสดผสมกับรำข้าวละเียด และปุ๋ยอินทรีย์(ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกเก่า) ในอัตราส่วน 1: 4: 100โดยน้ำหนักอัตรา 100 -200กรัมต่อหลุม
5. ควรเลือกหน่อกล้วยจากแหล่งปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้ หรือไม่นำหน่อพันธุ์จากต้นตอที่เป็นโรคไปปลูก
6. ขุดหน่อพันธุ์กล้วยด้วยสารเคมี อีไตรโดอะโซล+ควินโตซีน 6% + 24% อีซีหรือ คาร์เบนดาซิม 50% เอสซี หรือ ทีบูโคนาโซล 43% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

7. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ควรระมัดระวังการให้น้ำไม่ให้ น้ำไหลผ่านจากต้นที่เป็นโรคไปต้นปกติ

8. หากพบต้นที่เป็นโรคควรรีบดำเนินการ ดังนี้

8.1 ขุดต้นที่เป็นโรคออกไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยด้วยปูนขาวให้ทั่วบริเวณกอที่เป็นโรค และหลุมที่ขุดต้นเป็นโรคออกไปอัตรา 1 - 2 กิโลกรัมต่อหลุม

8.2 หว่านได้ทรงพุ่มหรือโรยโคนต้นพืชด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ ใช้เชื้อผสมกับรำข้าวละเอียดยและปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกเก่า) ในอัตราส่วน 1 : 4 : 100 โดยน้ำหนักอัตรา 3 - 5 กิโลกรัมต่อต้นหรือต่อกอ

8.3 ในแปลงที่มีการระบาดของโรค ควรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

9. ควรทำความสะอาดอุปกรณ์การเกษตรที่ใช้กับต้นที่เป็นโรคทุกครั้งก่อนนำไปใช้ใหม่

ใบแก่เหลือง และหักพับลงแนบกับเทียม

ระบบท่อลำเลียงในต้นเน่าเปลี่ยนสีเป็นน้ำตาลแดงถึงน้ำตาลเข้ม

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์